

DOKUMENT O IZDAVAČKOJ ETICI I ZNANSTVENOJ ČESTITOSTI

Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku je recenzirani časopis u otvorenom pristupu, koji se u postupku objave radova pridržava najviših standarda etičkog postupanja. Pridržavamo se načela navedenih u preporukama i smjernicama za urednike časopisa Odbora za izdavačku etiku COPE (engl. *Committee on Publication Ethics*) - *COPE's Best Practice Guidelines for Journal Editors*. Naše osnovne vrijednosti uključuju iskrenost, originalnost i integritet među autorima te poštenje, objektivnost i povjerljivost među urednicima i recenzentima. Ove vrijednosti služe kao temelj za uredničke i izdavačke procese časopisa.

Svi rukopisi predani za objavlјivanje u časopisu prolaze kroz anoniman postupak recenzije poznat kao 'dvostruko slijepa' recenzija. Recenzenti daju komentare, prijedloge i preporuke za kategorizaciju koristeći propisanu formu za recenziranje članka. Detalji o postupku recenzije dostupni su na web stranici časopisa.

Kako bismo čitateljstvu ponudili kvalitetan sadržaj, navodimo sljedeće principe etike u uredničkom radu, kojih se moraju pridržavati autori, recenzenti i izdavač časopisa.

Autori trebaju osigurati izvornost sadržaja rukopisa koji podnose na razmatranje za objavlјivanje u časopisu. Ako su uključili ideje iz radova drugih autora, moraju ih prikladno citirati. Autori bi trebali citirati publikacije koje su značajno utjecale na definiranje prirode istraživanja predstavljenog u članku. Plagijarizam u bilo kojem obliku predstavlja neetičko ponašanje u izdavaštvu i nije prihvatljiv. Autor ne bi trebao podnosići rukopise na razmatranje za objavlјivanje u časopisu, koji opisuju istraživanje koje je već objavljen u drugom časopisu. Također, autori ne bi trebali slati svoje rukopise ni u jedan drugi časopis dok su pod razmatranjem za objavlјivanje u ovom časopisu. Istovremeno podnošenje istog rukopisa u više časopisa predstavlja neetičko ponašanje u izdavaštvu i nije prihvatljivo. Od autora koji objavljuju rezultate originalnog istraživanja očekuje se da predstave točne podatke i pristupe istraživačkom problemu s objektivnošću, ističući značaj svojih nalaza. Važno je da podaci koji podupiru istraživanje budu točno prikazani. Rukopis bi trebao uključivati jasnu i sveobuhvatnu dokumentaciju svih korištenih izvora, omogućavajući drugim istraživačima provjeru nalaza istraživanja i replikaciju studije. Namjerna ili svjesna manipulacija podatcima smatra se neetičkim ponašanjem i neprihvatljiva je. Od autora se može zatražiti da dostave sirove podatke istraživanja, te bi trebali omogućiti javni pristup takvim podacima, ukoliko je izvedivo. Nadalje, autori bi trebali biti spremni sačuvati te podatke tijekom razumnog razdoblja nakon objavlјivanja članka. Autorstvo bi trebalo biti

ograničeno samo na pojedince koji su dali značajan doprinos osmišljavanju, izvođenju i interpretaciji znanstvenog istraživanja predstavljenog u predanom rukopisu. Osobe koje su značajno doprinijele na drugi način provođenju istraživanja/istraživačkog projekta, u određenim važnim dijelovima istraživanja, trebale bi biti navedene u odjeljku zahvale. Autor za korespondenciju odgovoran je da svi koautori budu navedeni u radu, te da su svi koautori pregledali i odobrili konačnu verziju rukopisa prije podnošenja za objavljivanje. Autori rukopisa trebaju u rukopisu ukazati na finansijski ili drugi sukob interesa koji bi mogao utjecati na rezultate istraživanja ili njihovo tumačenje. Autori trebaju navesti izvor finansijske potpore za provedene studije koje su temelj podnesenih rukopisa. Ako autori otkriju značajnu pogrešku ili netočnost u svojem objavljenom radu, obvezni su o tome odmah obavijestiti urednika ili izdavača i surađivati s njima kako bi se rad povukao ili ispravio. Također, ako urednik ili izdavač budu obaviješteni od treće strane da objavljeni rad sadrži značajnu pogrešku, odgovornost je autora da odmah povuku ili isprave rad, ili pruže dokaze uredniku koji dokazuju točnost originalnog rada.

Glavni urednik odgovoran je za sav sadržaj koji je objavljen u časopisu. Prilikom donošenja konačne odluke o objavljinju, glavni urednik može zatražiti mišljenje drugih urednika i/ili recenzentata. Urednik ocjenjuje rukopise na temelju njihova intelektualnog sadržaja, neovisno o rasi, spolu, seksualnoj orientaciji, vjerskom uvjerenju, etničkom podrijetlu, državljanstvu ili političkoj filozofiji autora. S rukopisima čiji su autori urednik, zaposlenici izdavača ili članovi uredničkog odbora postupat će se na način da za takve rade bude osiguran nepristran recenzinski postupak. Urednik i urednički odbor obvezuju se na povjerljivost i neće otkrivati informacije o predanim rukopisima nikome osim korespondentnim autorima, recenzentima, potencijalnim recenzentima, savjetnicima za uređivanje i izdavaču. Urednički odbor treba zadržati potpuni akademski integritet i djelovati u skladu s intelektualnim i etičkim standardima. U slučajevima gdje je to potrebno, glavni urednik je odgovoran za objavljinje ispravaka, pojašnjenja, povlačenja i isprika.

Urednik i urednički odbor temeljito će istražiti sve slučajeve sumnjivog ili lažnog istraživanja, kao i bilo koji drugi oblik neprihvatljivog ponašanja. Isto tako, urednik/ urednički odbor ispitati će svako recenzentsko i uredničko neprihvatljivo ponašanje. Urednik/urednički odbor poduzet će odgovarajuće mjere ako se pojave pritužbe oko etičnosti dostavljenih ili već objavljenih članaka. Materijal koji je predan s rukopisom, a ostao je neobjavljen, neće se koristiti u svrhu istraživanja urednika, bez prethodne pisane suglasnosti autora. Urednik/ urednički odbor će ideje ili povlaštene informacije dobivene tijekom pregleda rukopisnih podnesaka u potpunosti držati u tajnosti. Štoviše, urednik se obvezuje u potpunosti osigurati da bilo koji komercijalni prihod neće imati nikakav utjecaj na uređivačke odluke. Ako je urednik u sukobu interesa koji se odnosi na podnesene rukopise, donijet će odluku o vlastitom izuzimanju i ovlastiti ostale članove uredništva za pregled i razmatranje pristiglih rukopisa. U slučajevima kada članci moraju biti povučeni, kada se javlja sumnja oko neetičnosti objavljenih članaka, te kada se moraju izdati korekcije objavljenih članaka, urednik/ urednički odbor djelovat će u skladu s COPE smjernicama.

Recenzent koji smatra da nije kvalificiran za pregled primljenog članka ili očekuje da neće moći pregledati rukopis u predviđenom roku trebao bi odmah o tome obavijestiti urednika. Prilikom donošenja recenzentskog mišljenja, recenzenti trebaju biti u potpunosti objektivni te izraziti svoje mišljenje jasno i argumentirano. Osobna kritika bilo koje vrste smatra se neprimjerenom. Recenzenti trebaju utvrditi relevantne izvore podataka koji u autorskom rukopisu nisu citirani. Svaka izjava u rukopisu koja predstavlja osvrt, izvedenicu ili argument koji je bio ranije objavljen, mora sadržavati citat. Recenzenti trebaju žurno obavijestiti urednika ako otkriju značajne sličnosti ili preklapanja teksta rukopisa u procesu razmatranja i teksta bilo kojeg drugog objavljenog djela. Sa svim rukopisima koji su zaprimljeni radi recenziranja mora se postupati kao s povjerljivim dokumentima. Recenzentima nije dopušteno da prikazuju i/ili raspravljaju o dostavljenim rukopisima s drugim osobama, osim uz izričitu suglasnost urednika. Povlaštene informacije ili ideje koje su recenzenti doznali u postupku recenziranja ne smiju biti uporabljene za stjecanje osobne koristi reczenzenta na bilo koji način.

Svaki prijavljeni slučaj neetičkog ponašanja u objavljinju bit će temeljito ispitan i poduzet će se sve odgovarajuće mjere, uključujući kontaktiranje autora, relevantnih institucija, te razmatranje opcija poput objavljinja ispravka, povlačenja ili drugih potrebnih mjer. U slučajevima kada se identificiraju značajne pogreške, članak će se odmah povući iz objave i zamijeniti detaljnom bilješkom koja objašnjava razloge povlačenja. U slučajevima plagijarizma, cijeli članak će biti u najkraćem mogućem roku uklonjen iz časopisa i zamijenjen obaviješću koja sadrži imena autora i opis plagijarizma.